

K 7/M 45

120000869052

НА КУЛТУРАТА
2019

Министерство
на културата
Община Русе

Член на
Европейската
асоциация
на фестивалите

Member of
the European
Festivals
Association

52.
МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ
17 - 31.03.2012
РУСЕ
БЪЛГАРИЯ

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

MARCH MUSIC DAYS

52.
INTERNATIONAL
FESTIVAL
17 - 31.03.2012
RUSE
BULGARIA

Ministry of Culture
Ruse Municipality

RUSE -
CANDIDATE
FOR EUROPEAN
CAPITAL
OF CULTURE
2019

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

52. МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

Член на Европейската асоциация на фестивалите

Русе, 17 – 31 март 2012

Русе – кандигат
за Европейска столица на културата 2019

ДЪРЖАВНА ОПЕРА – РУСЕ

с участието на

Хор **ДУНАВСКИ ЗВУЦИ** Русе

Диригент

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

Солисти

ЛИНКА СТОЯНОВА сопран

ГИРГИНА ГИРГИНОВА сопран

МАРТИН ХОЩЕТЛЕР тенор

КРАСИМИР ДИНЕВ тенор

ИВАН КОНСУЛОВ баритон

СТОЯН СТОЯНДЖОВ бас

СВЕТОЗАР РАНГЕЛОВ бас

ВЕНЦИСЛАВ ПЕТКОВ четец

31.03 събота, 19 ч.

Доходно здание

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869052

448 230

A Member of NBG Group

Инвестбанк | АД

ПРОГРАМА

.I.

ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН

(1770-1827)

Фигелио, оп. 72

1805

Опера в две действия и четири картини

Либрето

Йозеф Зонлайтнер и Фридрих Трайчке

(концертно изпълнение)

Действащи лица и изпълнители:

Дон Фернандо Стоян Стоянжов

Дон Пизаро Иван Консулов

Флорестан Мартин Хоцетлер

Леонора Линка Стоянова

Роко Светозар Рангелов

Марселина Гиргина Гиргинова

Жакино Красимир Динев

Работата си над операта *Фигелио* Бетовен започва през 1803. Френското либрето на Жан Буи е преведено на немски от секретаря на придворния театър Йозеф фон Зонлайтнер. В основата на сюжета, според Буи, стои истинска случка от времето на якубинския терор във Франция през 1793. Като комисар в Тур, той е свидетел как една смела жена успява да спаси съпруга си от смърт, прониквайки в затвора при него, преоблечена в мъжки грехи.

По време на написването Бетовен изпитва изключително силна, но съвършено безнадеждна любов към графиня Жозефин Дайм и възхищението, с което обрисова своята героиня, извиква несъмнен автобиографичен подтекст в първата редакция на операта.

Несподелените чувства са болезнени, но още по-болезнен за него се оказва съкрушителният провал на операта – поражение, което той никога не е успял да преживее. Още от началото всичко с премиерата се обърква. Въпреки волята на композитора, в афишите операта се казва не *Леонора*, какъвто е неговият първоначален замисъл, а *Фигелио, или Съпружеска любов*. Спектакълът е определен за 30 септември 1805, но цензурата налага забрана за изпълнението, улавяйки в либретото намеци за съвременността. След няколко дни забраната е снета и премиерата е прехвърлена на 15 октомври – рожденият ден на Мария Терезия. В това време фронтът на военните действия се приближава към Виена, дворот е евакуиран и в австрийската столица влиза френската войска. На премиерата присъства немногочислена публика – френски офицери, незнаещи немски език и неразбиращи Бетовеновата музика. На 21 и 22 октомври тя ще е още по-малобройна. Операта е свалена от сцената, а критиките в пресата са убийствени: *Новата опера на Бетовен не се хареса. Музиката действително не оправда очакванията... Творбата далеч не може да се нарече даже сполучлива*.

След много усилия приятелите на Бетовен успяват да го склонят да преработи операта, а в работата над текста се включва поетът Стефан фон Броининг. Втората редакция на съкратената от три на две действия опера *Леонора* е представена на 29 март 1806. Посрещането е по-топло, но след третия спектакъл Бетовен си взема партитурата след конфликт с директора. На обвинението в елитарност той отговаря: *Аз не пиша за тълпата! Аз пиша за образованите!* Може би тези думи могат да бъдат ключ към разбирането за неуспеха на двете първи редакции и триумфа на третата.

Леонора от 1805 е не само най-дълга и най-сложна от трите версии на операта, но и най-дълбока и най-новаторска. Тя съзнателно е била създавана като *opus magnum* – върхово произведение, предназначено да превъзхожда всички съществуващи преди нея немски опери, включвайки даже шедьоврите на Моцарт.

Леонора от 1806 е като *необходим компромис* и повечето от внесените изменения в нея трудно биха се приели като удачни. Единствено изключение е великолепната увертюра **Леонора III**, която заживява като самостоятелно произведение (**Леонора II** е изпълнена през 1805, а **Леонора I** е написана за несъстоялата се постановка в Прага).

В Третата редакция от 1814 операта получава окончателно заглавието **Фигелио** и сдобивайки се с още една четвърта увертюра (**Фигелио**) най-после получава своето признание. За това способства и патосът на историческия момент, и новата редакция на текста, осъществена от драматурга Георг Фридрих Трейчке, и промените в музикалната драматургия. Бетовен премахва всичко, което изглежда твърде лично и твърде сложно, героизира партиите на Леонора и Флорестан, прави финала на второ действие по-плакатен и така редакцията става най-лаконичната, най-класическата и най-популярна от всички. *Театърът беше съвършено пълен, а успехът – необикновен*. Бетовен още приживе получава европейско признание чрез изпълнението на операта в Прага (1814) под диригентството на Вебер, в Берлин, Ваймар (1815), Будапеща, Касел (1816), Петербург (1818)...

Фигелио остава единствената опера на Бетовен. Малко преди смъртта си на въпрос защо повече не пише опери, той отговаря: *Бих искал, но не мога да намеря подходящ текст. Необходим ми е такъв, който да ме вдъхнови, нужно ми е нещо, което вълнува и възвисява морално*.

В настоящото концертно изпълнение операта ще бъде представена с **Увертюра Леонора III**.

Кратко съдържание на операта:

Младият портierer на затвора край Севиля Жакино носи колети на затворниците. Той е влюбен в Марселина – дъщерята на тъмничаря Роко, и тя доскоро му е отговаряла с взаимност, но сега е влюбена в постъпилия като помощник в дома на тъмничаря Фигелио. Тя дори не предполага, че Фигелио е преоблечената като мъж Леонора, жена на затворника Флорестан. С

постъпването си на работа при Роко тя е решена да помогне на мъжа си да избяга от крепостта. Флорестан е затворен в подземията, защото се е осмелил да се противопостави на произволите на началника на крепостта Пизаро. Леонора е разтревожена от неочакваните чувства на Марселина, които могат да попречат на плана ѝ да освободи съпруга си, а Роко мисли, че „младежът“ е влюбен в дъщеря му и одобрява Фигелио за зет и помощник. Той разказва за тежката служба в затвора и за умиращия в подземията затворник. Знаейки, че става дума за Флорестан, Леонора моли тъмничаря да я заведе при него.

В двора на крепостта идва Пизаро, придружен от войниците на караула. Той е разбрал, че в Севиля са научили за беззаконията му и че в крепостта ще дойде министърът дон Фернандо, приятел на Флорестан, който го счита за мъртъв. Пизаро се страхува той да не научи за незаконното задържане на Флорестан и заповядва на Роко да убие затворника. Роко не се съгласява и Пизаро му нарежда да изкопае гроб в подземие, решавайки сам да убие Флорестан.

Флорестан лежи в тъмницата, окован във вериги. Независимо от мъченията, той живее с чувството на изпълнен дълг пред своя народ. Близката смърт не го плаши. Измъчва го само мисълта, че не може да види своята любима Леонора. Споменът за нея събужда мечти за свобода и щастие. Идват Роко и Фигелио. Под мъждукащата светлина на фенера Леонора едва познава Флорестан. Внезапно в подземие влиза Пизаро, загърнат в плащ. Той се спуска с нож към Флорестан, но между тях застава Фигелио и извиква: *Убий първо жената!* Прозвучалите фанфари известяват пристигането на дон Фернандо.

На площада пред крепостта народът изразява своята радост от освобождаването на невинните затворници. Пристигат Флорестан и Леонора, придружени от Роко. Тъмничарят разказва историята на Фигелио. Министърът познава своя приятел и заповядва на стражите да затворят Пизаро. Дон Фернандо моли Леонора сама да свали оковите на своя мъж, защото единствено нейната вяроност е спасила Флорестан. Всички се възхищават от мъжествената ѝ постъпка...

Симфоничният оркестър на Държавна опера – Русе е създаден през 1948 от именития български диригент и композитор Константин Илиев. Особено значение в биографията му имат реализациите на

такива крупни художествени проекти като първата в България оригинална версия на *Матеус пасион* от Бах, ораторията *Раят и Пери* от Шуман, кантатите *Иван Грозни* и *Александър Невски* от Прокофиев, Симфония №13 от Д. Шостакович, *Годишните времена* от Хайн, *Песен за земята* от Г. Малер, българските премиери на творби от Р. Щраус, Хиндемит, Месиен, Стравински, Г. Канчели, Р. Шchedрин, Лютославски, Бърнстейн, както и световните премиери на произведения от българските композитори П. Владигеров, Л. Пипков, К. Илиев, В. Казанджиев, К. Кюркчийски, Е. Табаков и др. Изключително събитие в историята на състава е съвместната му работа с Дмитрий Шостакович и авторската премиера на неговия Втори клавирен концерт през 1958.

Значителен принос за развитието и израстването на оркестъра имат българските диригенти К. Илиев, Е. Караманов, Д. Петков, С. Попов, И. Темков, А. Владигеров, А. Наугенов, Е. Табаков, Р. Байраков, А. Измирлиев, Ц. Делибозов, Г. Димитров и редица диригенти и солисти от класата на К. Мазур, К. Цеки, Е. Светланов, В. Гергиев, С. Рихтер, Р. Керер, И. Ойстрах, Л. Коган, С. Акарго, Р. Ричи, В. Сливаков, Ф. Петраки, Р. Коен и др.

Оркестърът е инициатор на значими за българската музикална култура събития като Международния фестивал *Мартенски музикални дни* и първият в България филхармоничен фестивал *Зимни музикални вечери*. Участник е в международните фестивали *Мартенски музикални дни*, *Софийски музикални седмици*, *Варненско лято*, както и на такива големи международни форуми като *Берлинския музикален фестивал* и *Сиенски музикални седмици*, където сътрудничи с Ф. Ферара, К. М. Джулини, Г. Рождественски, К. Ричарели, Б. Белкин, Ю. Башмет и др.

Осъществява турнета в Германия, Полша, Австрия, Швейцария, Италия, Румъния, Испания и Франция. Притежава записи в БНР, БНТ и Берлинското радио. Реализира серия от компактдискове за *Форлан* – Франция и Виена *Модерн мастерс* – Австрия.

След учредяването на ОФД – Русе през 1999 съставът изпълнява успешно новите си задачи като оперносимфоничен оркестър и поддържа богат оперен репертоар с творби от Верди, Пучини, Бизе, Белини, Доницети. Участва в оперните фестивали на о. Родос (Гърция), о. Палма де Майорка (Испания) и Солотурн (Швейцария), осъществява серия от гастроли в Германия, Белгия, Испания и Португалия, Франция и Швейцария.

От 2005 директор на ОФД – Русе е диригентът Најден Тодоров.

Съставът на ОФД – Русе е трикратно удостоен с наградата *Кристална лира* на СМТДБ – през 2003 за участието на Симфоничния оркестър в МФ ММД, през 2004 за балетния спектакъл *Спящата красавица* и през 2006 – за представянето на хора във фестивала *Софийски музикални седмици*.

През 2006 ОФД – Русе получава признанието и на публиката с наградата *Музикант на годината* за творческа дейност.

За принос към развитието на българската култура Русенското оперно-филхармонично гружество получава през 2009 и наградата *Златна книга* на *Европейския форум на експертите*, като обществено признание за високия престиж и почетен статут на институцията.

От лятото на 2010 ОФД – Русе е преобразувано в Държавна опера – Русе.

Хор Дунавски звуци при НЧ Ангел Кънчев – Русе е основан през 1936. В продължение на 75 години изнася многобройни концерти в страната и в чужбина. Репертоарът му включва над 30 ораториални произведения, 10 опери, популярни оперни хорове, източноправославна музика и хорови песни.

Носител е на награди от национални и международни фестивали и конкурси, сред които конкурсите в Ланголен и Мидълсброу (Великобритания) и Хага (Холандия). Отличен е с Голямата награда на Министерството на културата и е носител на орден *Св. св. Кирил и Методий*.

Гастролира многократно във Франция, Италия, Испания, Канарските острови, Швейцария, Люксембург, Германия, Австрия, Гърция, Турция, Русия, Полша, Унгария, Чехия, Словакия, Украйна, Латвия, Естония, Грузия, Армения, Румъния и др.

Концертира съвместно с известни солисти, между които А. Т. Синтова, А. Милчева, В. Попова, К. Ричарели, Ф. Косото, М. Френи. Работил е с почти всички български диригенти, както и с Р. Мути, Ж. К. Казадесю, Й. Конта, К. Стрия, С. Меркурио и др.

Партнира на голям брой български оркестри, както и на Оркестъра на френското национално радио, *Геванг-хаус* оркестър, Берлинския и Букурещки радиооркестри, филхармоничните оркестри на Лил (Франция), Линц (Австрия), Солун и Атина (Гърция), Букурещ (Румъния), Любляна (Словения), Киев (Украйна).

Има записи във Френското национално радио, Би Би Си, БНР, БНТ, Гръцката телевизия. Има издаден компактдиск от френската фирма *Форлан* с кантата *Иван Грозни* от Прокофиев.

Георги Димитров започва да учи цигулка при Б. Розенберг. През 1971 завършва БДК – София (понастоящем НМА *П. Владигеров*), със специалност *оркестрово дирижиране* при проф. Влади Симеонов и *цигулка* при проф. М. Балкански. Специализира при Евгени Мравински и Арвид Янсонс в Санкт Петербург.

От 1972 до 1981 е диригент на Пловдивска филхармония, а от 1981 до 1985 – главен диригент на Русенска опера. До 1990 е директор на Русенска опера и диригент в Софийска опера. В периода 1990–1995 дирижира Симфоничния оркестър на Република Сан Марино, а през 2004 е награден с най-високото отличие на Републиката – Кавалер на ордена *Санта Агата*.

Дирижирал е всички български оркестри и е канен като гост-диригент в Русия, Румъния, Унгария, Германия, Италия, Полша, Чехия, Куба, Мексико, Испания, Швейцария и др.

Репертоарът му включва многобройни симфонични произведения и оперни заглавия, както и премиерни изпълнения на творби от К. Илиев, С. Пиронков, Л. Николов, К. Кюркчийски и др.

От сезон 1995-1996 Георги Димитров е музикален директор и главен диригент на Пловдивска филхармония, впоследствие на ОФД – Пловдив, като реализира множество проекти, турнета в страната и чужбина, както и откриването на *Европейския месец на културата*, предавано директно по Евровизия.

В периода 2000-2005 е главен директор на ОФД – Русе, а от 2005 до 2009 – на Оперно-филхармонично дружество – Пловдив.

Програмата подготви
Мария Дуканова

